

మనకొకటి
వి.యస్.చెన్నారె

నేను గుమ్మంలో అడుగు పెట్టానో లేదో లోపల్నుండి బాబాయిగారి కేకలు గట్టిగా వినిపిస్తూన్నాయి.

బాబాయిగారికి ఎప్పుడోతప్ప కోపం రాదు. వస్తే మాత్రం ఇల్లుసీకి పందిరి వేశారన్న మాటే. ఆయన కంత కోపం తెప్పించిన విషయమేమిటో అర్థంకాక గుమ్మంలోనే ఆగిపోయాను.

బాబాయి నా రాకను గమనించారు కాబోలు, గిరుక్కున వెనక్కితిరిగి, "రావోయ్ రా! అక్కడే ఆగిపోయావేం? లోపలికి వచ్చి నీ ముద్దుల చెల్లాయి చేసిన నిర్వాకం కాస్తా విని సువ్వా ఆనందిద్దువు గాని" అన్నారు గొంతుక తగ్గించి, ఆవేశాన్ని అతివ్రయత్నమీద అణుచుకుంటూ.

అసలు ఏంజరిగిందో అర్థంకాక అడుగు

ముందుకి వేసి లోపలికి చేరుకున్నాను. పిన్ని మంచంలో కూలబడి, వమిటచెంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, కూతుర్ని ఓదారుస్తోంది. చెల్లాయి తల్లి వాడిలో ముఖం దాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది. ఎవరూ జరిగిన దేమిటో చెప్పే స్థితిలో లేరు:

చివరికి బాబాయే తన ఆవేశాన్ని పూర్తిగా దిగమింగి, బరువుగా నిట్టూర్చి, తనతో లోపలికి రమ్మన్నట్టు నాకేసి తలూపి, తన ప్రైవేట్ రూముకేసి దారి తీశారు.

బాబాయి ఓ కుర్చీలో కూలబడి, నన్నూ కూచోమన్నట్టు పక్కనున్న కుర్చీ వేసి తలూపాడు. కిమ్మనకుండా కుర్చీలో కూల బడ్డాను.

ఒక్క నిమిషంపాటు మా యిద్దరిమధ్య భయంకర నిశ్శబ్దం!

బాబాయి ఏదో చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. గొంతు పెగలడంలేదు. నా గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటోంది.

"సరస్వతి యింతవని చెప్పిందనుకోలేదు" అన్నారు బాబాయి అతి ప్రయత్నం మీద "ఈ రహస్యం బైట పడిందంటే మన పరువూ ప్రతిష్ఠా మంట గలిసినట్టే!"

నేను మాట్లాడలేదు. అయోపయంగా వుంది. అసలు విషయమేమిటో చెప్పమని నిలదీసి ప్రశ్నించే డైర్యం లేదు నాకు.

"సరస్వతి నెల తప్పిందట!"

నా తల మీద పిదగు పడ్డట్టుయింది. ఒక్కక్షణం బుర్ర పనిచెయ్యడం మానివేసింది.

సరస్వతికి పదహారేళ్ళ వయసులోనే పెళ్లి చేశారు బాబాయి. దాని కర్మకాలి ఏడు తిరక్క ముందే 'అతగాడు' కాస్తా హారీ మన్నాడు.

బట్టించేసి. నలుగురు పెద్దలూ చేరి సరస్వతి దుడుటి కుంకుమ చేరిపేశారు. గాజాలు పగుల గొట్టారు - పూలు పెట్టుకోవద్దని కొశించారు.

ఈ హతాత్ పరిణామంతో సరస్వతి కూడా సహించలేక దెబ్బతిన్నది. ఎప్పుడూ హుషారుగా నవ్వుతూ తృప్తులూ తిరిగి సరస్వతిలో ఏదో నిర్లిప్తత చూపుతుంది. నిప్పుడూ ఏదో ఆలోచనూ విరాగినిలా కనిపించేది. ఒక్కసారిగా దాని వయసు మరో ముప్పయ్యేళ్లు పెరిగి నట్టయింది. తండ్రి దుస్తుకోవాలన్నా మంచి బట్టలు కట్టుకోవాలన్నా దానికి మనస్కరించేది కాదు. తన గది నొడలి బైటికి వచ్చేది కాదు. మగ గొంతుక వింటేచాలు, దెబ్బతిన్న రేడియోలా బెదిరి, పారిపోయి ఏ మూలలో నక్కేది. కనీసం వీధి గుమ్మంకేసి చూద్దానికి సైతం సాహసించేది కాదు. తల్లితో సైతం గొంతెత్తి మాట్లాడేది కాదు. సరస్వతి స్వతహాగా ఆట్టే ధైర్యవంతురాలి కాదు. ఈ సాంఘిక కట్టుబాట్లూ, ఆంక్షలూ, సాంప్రదాయాలూ ఆమెను మరింత పిరికిదాన్ని చేసినయ్యే. అలాంటి సరస్వతి 'తప్పటడుగు' వేసిందంటే ఎందుకో నమ్మబుద్ధి కాలేదు.

ఓ టి కుం డ లు

“వాడెవడో తెలిస్తే నయానో భయానో వాడికి అంటగట్టి చేతులు దులుపుకోవచ్చు. అడిగితే చెప్పడు. ఆ ప్రసక్తి తెస్తే చాలు బావురు మంటుంది. అసలే దానికి అభిమానం జాస్తి. ఎప్పుడు, ఏ క్షణన, ఏం అపూయిత్యం చేస్తుందోనని భయంగా వుంది!” బాబాయి కరీఫ్ తో కళ్లు తుడుచుకున్నాడు.

తండ్రిగా బాబాయి పడుతున్న మనోవేదన నాకు అర్థం కాకపోలేదు. కాని నాకాయన పట్ల సానుభూతి కలగలేదు సరికదా అసహ్య మేసింది.

ఈ అనర్థానికి కారణభూతుడు బాబాయే. సరస్వతికిప్పుడు ఇరవైయేళ్లు కూడా నిండలేదు. సన్నగా, పొడుగ్గా బంగారు బొమ్మలా వుంటుంది. చెంపకి చేరడేసికళ్లు, కొనతేరిన ముక్కు, ధనుస్సులా వంగిన పెదాలుసాక్షాత్తు బాహుబొమ్మలాగుంటుంది. అందానికి తోడు వినయవిధేయతలూ, తెలివి తేటలూ కూడా వున్నయ్యే. ఆధునిక భావాల గల యువకుడెవడైనా సరే, ఆమెను మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకునేందుకు వెనుకాడడు.

ఈ విషయమే నే నోసారి బాబాయితో అన్నాను. వెంటనే ఆయన నామీద విరుచుక పడ్డారు.

“మనది సాంప్రదాయమైన కుటుంబం. ఇలాంటివి మన ఇంటా వంటా లేవు. తర తరాలూగా వస్తున్న మన వంశ పరువు ప్రతిష్టలు యిలా గంగసాల్తెయ్యడం నాకిష్టంలేదు. మరెప్పుడూ యిలాంటి ప్రసక్తి నా దగ్గర తీసుకు రాకు!” అన్నాను. ఆ నాడు అలా అన్న వ్యక్తేనా యీ నాడు ఇలా అంటున్నది ?

కొందరు పీకలమీదికి వస్తే తప్ప దేన్ని గురించి అలోచించరు. ముందుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు తీసుకోరు. చేతులుకాలాక ఆకులుపట్టేవాళ్ళంటే వాకు వరమ అసహ్యం. “వాడు ఫలానా అని తెలిసినంత మాత్రాన మనకు వారిగేదేమిటి? వాడి పెళ్ళికి వాళ్ళకో వద్దా? నాకేమీ తెలీదు పొమ్మంటే మనం చేసేదేమిటి?” అన్నాను.

బాబాయి ఒక్క క్షణం ఆగి తలూపి, “నిజమే, మనబిడ్డ అల్లరిపాలా గావడమేగాని, మనకి వారిగేదేమీలేదు” అన్నాడు నిస్పృహగా. మాయిద్దరిమధ్య మరో నిమిషం నిశ్శబ్దంగా గడిచిపోయింది.

POPULAR & EFFICIENT EDUCATIONAL INSTITUTE IN THE WORLD!

Recognised and Affiliated with I.A.E., I.B.A.M & COM. UNIVERSITY,

1. M.B.A., M.B.M., A.M.I.B.M., D.B.A., D.B.M., L.L.B. & B.G.L. (All degree Holders are eligible)
2. MYSORE/ANDHRA B.A., B.Com. & ANDHRA MATRIC (No Previous School or College study is required)
3. OSMANIA B.A., B.Com., (One sitting) (P.U.C./INTER Passed are allowed)
4. S.V. M.A., M.Com 5. COM. UNIVERSITY: INTER, D.Com, B.Com, B.Com (Hons) & M.Com. (No previous School/College study is required)
6. A.M.I.E. (Civil/Mech/Electrical) & A.M.I. Mech. E Equivalent to B.E. (S.S.L.C., S.S.C., H.S.C., P.U.C., INTER PRE-DEGREE, ENGG. DIPLOMA HOLDER, B.Sc. Passed/Failed are eligible)
7. BANK OFFICER/CLERKS
8. ACCOUNTANCY 9. ALLOPATHY 10. SERVICE COMMISSION 11. HIGHER SECONDARY.

For full particulars please send Rs. 3/- by M.O.

SRI MURUGAN TUTORIALS

GUARANTEE CERTIFICATE WILL BE ISSUED

(Estd. 121-3-1962 Govt. Regd. No.: 3072) H.O: RISHIVANDIYAM, 606 205-TAMILNADU

REGIONAL OFFICE: 41, ARCOT ROAD, KODAMBAKKAM MADRAS-600 024. PHONE: 426460

"వీ మిత్రుల్లో ఎవరైనా ముందు కొస్తారేమో విచారించు. సాధ్యమయినంత త్వరలోనే ఆ మూడు ముళ్ళూ వేయించాలి. అలస్యం జరిగితే రహస్యంకాస్తా బైటికి పొక్కువచ్చు!" బాబాయి గొంతుకలో భయాందోళనలు స్పష్టంగా ప్రతిధ్వనించాయి.

నాకు నవ్వులో ఏడవారో తోచలేదు. ఒకేఒక్క సంఘటనతో బాబాయి పూర్తిగా మారిపోయారు. ఇంతకాలం తాను మన స్ఫూర్తిగా నమ్ముతూ వచ్చిన సత్సాంప్రదాయాన్నీ, సనాతనధర్మాన్నీ మంటగలిసి, విధవా వినాహాన్ని తన చేజేతులా చెయ్యడానికి సంసిద్ధులవుతున్నారు. విధవావినాహాల్సనక్తి తెస్తేనే అగ్గిలోవేసిన గుగ్గిలంలా భగ్గుమనే బాబాయి, ఇంతగా మారిపోయారంటే కారణం స్వార్థం! పూర్వవార పరాయణుల దృష్టిలో తాను ఓ కులభ్రష్టుడుగా దిగజారి పోయినా, సంఘ సంస్కారంపట్ల ఆసక్తిగల ఆధునికుల దృష్టిలో కనీసం ఓ చిన్నసైబా సంఘసంస్కరంగా పేరు ప్రతిష్టలు తెచ్చుకోవచ్చన్న ఆశకాబోలు! ఎంత స్వార్థం! ఏ ఎండ కాగొడుగు పట్టడం, సమయానుకూలంగా స్టేటు ఫిరాయించడం లాంటి 'ఘన' కార్యాలనే లౌక్యం అంటారు! స్వార్థానికి మారుపేరు లౌక్యం! మానవుడు ఎంత స్వార్థపరుడు!

నాకెందుకో బాబాయిమీద దెబ్బతీయాలనిపించింది. "వెళ్ళంటే క్షణాలమీద జరిగే పనికాదు. పైగా యిలాంటి రహస్యాలు దాస్తే దాగిని కావు. ముందు జాగ్రత్త లేకపోవడం మన అవివేకం. చేజేతులా చేసుకున్నవి మనం అనుభవించక తప్పదు!"

బాబాయి బిక్కుమొహం పెట్టారు. ఆయన ముఖంలో ధైర్యం కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళుకూడా తిరిగాయి. అంత అనుభవజ్ఞుడు అలా నీరుగారిపోవడం చూచేసరికి నాకు జాలేసింది.

"అయినా ప్రయత్నిస్తాను. నా శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాను. సరస్వతిని జాగ్రత్తగా చూచుకోండి! రహస్యం బైటికి పొక్కుకుండా జాగ్రత్త పడండి!" అన్నాను.

పాపం బాబాయికి కాస్త ధైర్యంచిక్కింది కాబోలు. బరువుగా ఓ నిట్టూర్పు విడిచి, "అలాగే" అన్నట్టు తలూపారు.

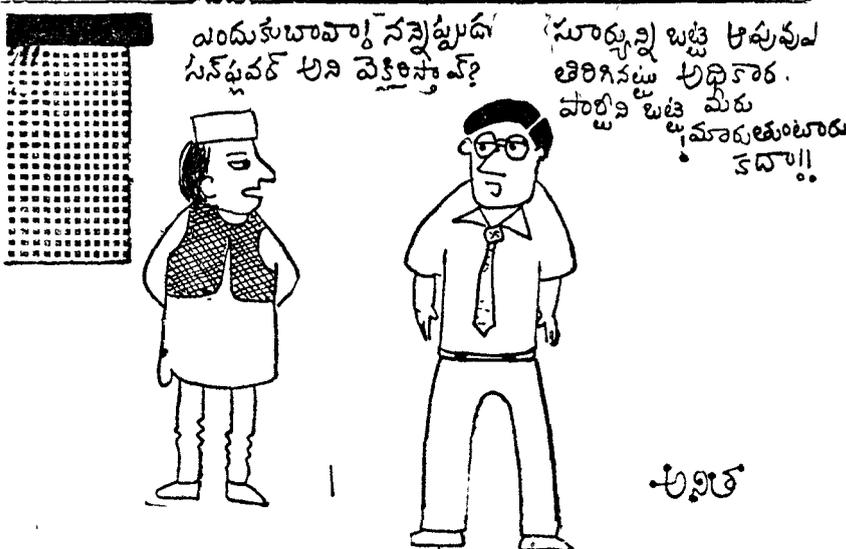
సాయంత్రం ఆరయింది. ఊరిబయట స్ట్రేగొండు పక్కనున్న పబ్లిక్ పార్కులోకి మిత్రులందరూ ఒక్కొక్కరుగా చేరుకుంటున్నారు. బోగడచెట్టు క్రింద సీమెంటు బెంచీలమీదా, వచ్చని తివాచీ లాంటి పచ్చికమీదా బైటాయిస్తున్నారు.

అక్కడ చేరిన నా మిత్రుల్లో కొందరు నాటకాల్లో వేషాలువేసే కళాకారులు, కొందరు వేదికలెక్కి ఎలాంటి విషయం మీదయినా గంటలలరబడి మాట్లాడగల మహావక్తలు; మరికొందరు పత్రికలకి కథలూ, వ్యాసాలు గుప్పించే మహారచయితలు. దాదాపు అందరూ డిగ్రీలు పుచ్చుకున్నవాళ్ళే. సాంఘిక సంస్కరణలపట్ల ఆసక్తి కనపరిచే ఆధునిక భావాలగల యువకులు. ఒకరో ఇద్దరో తప్ప అందరూ అవివాహితులే. బుద్ధావతారం లాంటి శ్రీమంతుల అనుంగుబిడ్డలు ఇద్దరో ముగ్గురో తప్ప అందరూ తమ కాళ్ళమీద లాము నిలబడగల శక్తిసామర్థ్యాలు గలవాళ్ళు. కొందరు ఉద్యోగాలు వెలగబెడుతుంటే, మరి కొందరు వ్యాపారంలో గడిస్తున్నారు. స్వతంత్ర భావాలగల వ్యక్తులు.

నేను సీమెంటు బెంచీమీద నిల్చుని "డియర్ ఫ్రెండ్స్! నేనెప్పుడు మీకో సుభవార్త వినిపించబోతున్నాను" అన్నాను.

చెల్లాచెదురుగావున్న మిత్రులందరూ నా చుట్టూ మూగారు. ఒక్కసారి అక్కడ గుమి గూడిన మిత్రులందరికీనే కలయజాచాను. ఒక్క బుద్ధావతారం తప్ప మిత్రులందరూ హాజరైనట్టే. నేనేర్పాటుచేసిన యీ సమావేశానికి బుద్ధావతారం రాకపోయినా ఫరవాలేదు. కాని వాడు రాకపోతే యీ సమావేశం పూర్తయినట్టు వుండదు. వాడు మా చర్చల్లో ఎప్పుడూ పాల్గొనే వాడు కాదు. కాని ప్రతి సమావేశానికి తప్పకుండా హాజరవుతాడు. మెజారిటీ తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని తు. చ. తప్పకుండా పాటిస్తాడు. సభమధ్య నిండుగా కూలబడి మేము మా చర్చల్లో మునిగి తేలుతూవుంటే, వాడు ఎక్కడో సూన్యంలోకి చూస్తూ వుండేవాడు. లేదా కూచునే గురుపెట్టి నిద్రపోయేవాడు. వాడిపేరు శేషావతారం. కాని మిత్రులందరూ వాణ్ణి బుద్ధావతారం అని ముద్దుగా పిలుచుకుంటారు. వాడికి ఏ విషయం మీదయినా సొంత అభిప్రాయాలంటూ వుండవనీ, సొంత బుర్రలో ఆలోచించే అలవాటు వాడికి లేదనీ, అసలు వాడి బుర్రలో వున్నది బంకమన్నేననీ అందరూ అనుకుంటూ వుంటారు.

వాడిది ఆరడుగుల నిండు విగ్రహం. కండలు తిరిగిన శరీరం. ఒక్క అటల్లో తప్ప వాడు ఎంచులోనూ ఆసక్తి చూపేవాడుకాదు. కాని స్నేహపాత్రుడు. స్నేహానికి చాలా విలువ నిచ్చేవాడు. వాడి అండదండలు లేకపోతే మేము ఏ రంగంలోనూ ముందుకి వెళ్ళలేము. ధైర్యసాహసాల్లో వాడికి వాడేసాటి. అడుగు ముందుకివేస్తే వెనక్కి తియ్యడం వాడికి అలవాటు లేదు. వాడిది ఎప్పుడూ ముందు చూపే. అందువేత వాడులేని యీ సమావేశం వుప్పులేని పప్పులాంటిది. నేనిలా ఆలోచిస్తూవేవున్నాను. వాడెక్క

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికలో
ఆడవాళ్ళకి అన్నీ అక్కరణలే వెలువడుతున్నాయి!

ఉత్తమ బహుమతి

వివాహి శుభకార్యాలకు, బహుమతి ఇచ్చేందుకు రుచికరమైన వంటకాలకు ప్రసిద్ధి చెందిన పుస్తకం
శ్రీమతి మాలతీ దండూర్

వంటలు - పిండి వంటలు రు. 20-00

అన్ని పుస్తకాల షాపులలోను దొరుకుతాయి లేదా ఒక రూపాయి తగ్గించి
M.O. పంపినవారికి ఆ రూపాయికి V.P.P సిటి పంపుతాము

క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్, రామమందిరంవీధి, విజయవాడ 2

మీ గృహాలంకరణకు
కావలసిన
ఫర్నిచింగ్, డోర్ కలెక్షన్,
టెడ్ పీట్స్, టవల్స్
కార్సిట్ కవర్స్
ఆకర్షణీయమైన రంగులతో
అసంఖ్యాకమైన డిజైన్లతో
లభించును.

PHONE: 73708

డెకార్

V.H. కౌంట్లెస్
నెసెంట్ రోడ్
విజయవాడ-2

బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!

స్టీల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి

లోడ్ 75 సంవత్సరములకు పైగా
సుఖజీవనమునకు
లోడ్ టూనికను
వాడన స్త్రీలు ఎందరో!

ఉచిత వైద్య పలహాకు
ఈ క్రింద వేర్కొనబడిన విలాసమునకు
ఈ కూననను పూర్తిచేసి మీ జాబులో పంపండి.

పేరు: _____
విలాసము: _____
PIN: _____

కోసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
విజయవాడ శివారావు జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్ విజయవాడ - సింగరారాడ్ - 521101

రాయపేట, మద్రాసు-4

ఓ టీ కుండలు

షింవో గాలిదుమారంలా దూసుకు వచ్చేస్తున్నాడు. తెల్లనిక్కర్లో తెల్లబనీను టక్ చేసి, చేతిలోని టెన్నిస్ రాకెట్ను గాల్లో వూపేసుకుంటూ, సదృశ్యహాస్యం భేదించిన అభిమన్యుడిలా నాముందు నిల్చున్న మీత్రుల మధ్యలోంచి నాముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

“సారీ బ్రదర్! ఆలస్యమై పోయింది!”
క్షమాపణ చెప్పుకున్నాడు, చెంపలమీదుగా క్రిందికి జారుతున్న చెవల బిందువుల్ని కర్నీఫ్ట్ తుడుచుకుంటూ.
నేను గొంతు నవరించుకున్నాను
“నూ బాబాయివీ ఆయన కుమార్తె సరస్వతివీ మీరెరుగుదురు. సరస్వతి పెళ్ళి విషయమై మా బాబాయి మనసు మార్చడానికి నేనెంతగా ప్రయత్నిస్తున్నానో కూడా మీకు తెలుసు!”

“అవును. తెలీకేం?”
“ఇంతకాలానికి నా ప్రయత్నం ఫలించింది!”
“ఏమిటి? మీ బాబాయి మీ చెల్లాయి ‘మళ్ళి పెళ్ళి’కి వొప్పుకున్నారా?” ఎవరో ప్రశ్నించారు
“అవును, వొప్పుకున్నారు”
“అచీవ్ మెంట్! - ఇటీక - ఎ - గేట్ నక్సెస్!” ఎవరో అభినందించారు పెద్దగా గొంతెత్తి.

“నో! ఆయన ‘యూ పెళ్ళి’కి వొప్పు కున్నంతమాత్రాన నా ప్రయత్నం నూటికి నూరుపాళ్ళు ఫలించినట్టు కాదు సరస్వతికి పెళ్ళి జరిగిపోవాలి! సాధ్యమయినంత త్వరలోనే యీ పెళ్ళికాస్తా అయిందనిపించాలి! అప్పటికి గాని నా ప్రయత్నం ఫలించినట్టుకాదు. ఈ వెలలోనే మంచి ముహూర్తాలున్నాయట. మీలో ఎవరైనా ముందుకివస్తే...” మాట వూర్తి చెయ్యకుండానే మిత్రబృందంకేసి దృష్టి సారించాను.
ఎవరూ మాట్లాడలేదు. ఎవరి ముఖం రోనూ ఇంతక్రితం పున్న హుషారు కనిపించలేదు. ఒకరిముఖాలోకారు చూచుకోవడమే తప్ప ఎవరూ వోరు కదవలేదు.

“అంత తొందరెందుకో?” ఎవరో ప్రశ్నించారు.
“అవును. ఇంతకాలంగాలేని తొందరయివ్వడంకొచ్చిందని మీరడగడంలో అర్థం

లేకపోలేదు. అసలు నేనెందుకీంత తొందర పడుతున్నానో చెప్పవలసిన బాధ్యత నా మీదుంది. చెబుతున్నాను!" గొంతు సవరించు కుని చెప్పడం మొదలెట్టాను. "మాబాబాయి ఎంత ఛాందసుడో మీకు తెలియకాదు. ఆయన మనసు మార్చడానికి మూడేళ్ళపాటు నేనంతగా ప్రయత్నించానో మీ అందరికీ తెలుసు. ఆలస్యం జరిగితే ఆయన మనసు మారిపోవచ్చు. మొగుడు చచ్చినదానికి మళ్ళీ పెళ్ళేసుకుంటే నా నైస్! అని ఎదురు తిరగవచ్చు అప్పుడు నా ప్రయత్నం మళ్ళీ మొదటికొస్తుంది. ఇంతకాలంగా నేను చేసిన ప్రయత్నమంతా వృధా అవుతుంది. అందుకని ఓ పెళ్ళి సాధ్యమయినంత త్వరలో జరిగిపోవాలని నా అభిమతం!!"

"కరెక్ట్! యూ ఆర్ సెంటుపర్సెంట్ కరెక్ట్!" ఎవరో నా వాదాన్ని బలపరిచారు. రెండు మూడు నిమిషాలు గడిచిపోయినయినా కాని నా అభ్యర్థనకు జవాబు మాత్రం అభించలేదు.

'అందరూ ఆదర్శాలను వర్ణించేవాళ్ళే. సాంఘికసంస్కరణల్ని గురించి, విధవావివాహాల గురించి వేదికలెక్కి అనర్థంగా ఉపన్యాసించే వాళ్ళే నాటకాలద్వారా ప్రజల్ని వుద్దోదించే వాళ్ళు. రచనల ద్వారా సాతకుల్ని వుత్తేజితుల్ని చేసే వాళ్ళు. అవకాశం ఎదురైతే నన్ను అడుగు ముందుకి వెళ్ళారే? ఆదర్శాల కేవలం ప్రజలముందు వర్ణించడానికేనా? ఆచరించడానికా? వీళ్ళ మాటలన్నీ నీటిమాటలేనా? వర్ణించే ఆదర్శాలన్నీ వొట్టి బూటకాలేనా? ఇంత మందిలో కనీసం ఒక్కడికి, తలెత్తినా కళ్ళలోకి చూడగల ధైర్యం లేకపోయిందే?' ఆలోచిస్తున్నాను.

"అమ్మ కిష్టమైతే నేను తయారుగా వున్నాను" పలికిందో గంభీర స్వరం!

అందరి దృష్టి అతనికేసి మళ్ళింది. అందరి కళ్ళూ ఆశ్చర్యంతో విప్పారినయ్యే. ఆ ఊణంలో అతడు నా కళ్ళకి బుద్ధావతారం లాంటి శేషావతారం లా కనిపించలేదు - రాతి గుట్టల మధ్య నిల్చున్న మేరుపర్వతంలా కనిపించాడు.

కంచుమోగినట్టు కనకంబు మోగునా? నిండు కుండ తోణకడు! ఫ్లీట్ బాటర్స్ రన్ డిప్!

"ఫ్లీట్లు మిస్టర్ శేషావతారం!"

మిత్ర బృందంలోంచి కేకలు. "మై హార్ట్ కంగ్రామలేషన్స్ టు మిస్టర్ శేషావతారం! ఐ రియల్లీ ఎప్రిషియేట్ యేట్ హిస్ డోర్స్ స్టైవ్!" నేను నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలుపు కున్నాను.

నా ప్రయత్నం ఫలించి నందుకు నాకెంతో సంతోషంగా వుంది.

* * *

శేషావతారానికి సొంత బుర్రతో ఆలోచించడం చేతకాదని మా మిత్రబృందం యొక్క అభిమతం అయితే కావచ్చు. కాని అతడు తీసుకున్న యీ నిర్ణయం మాత్రం ఆనాలో చి తంగా తీసుకున్నదిగా నాకు అనిపించడంలేదు.

శేషావతారం మా సరస్వతిని చిన్నప్పటి నుండి ఎరుగును. దాని అందచందాలే గాదు గుణగణాలు సైతం వాడికి తెలియనివి కావు. ఆ యిద్దరినీ పక్క పక్క ఇళ్ళ కాపు కాని వాళ్ళ యింటి పెరడూ వీళ్ళ యింటి పెరడూ కలిసే వుంటాయి. అంటే ఆ రెండింటినీ ఓ చిన్న మదురు గోడ వేరు చేస్తూ వుంటుంది. బాబాయిగారి యిల్లు పడమటి వీధిలో పడమటి ముఖంగానూ, శేషావతారం యిల్లు తూర్పు వీధిలో తూర్పు ముఖంగానూ వుంటాయి. అప్పుడప్పుడూ మా పిన్నిగరూ, శేషావతారం తల్లిగరూ పెరట్లోని మదురు గోడ దగ్గర నిల్చుని తోకాభి రామాయణం మాట్లాడుకోవడం గూడా కద్దు.

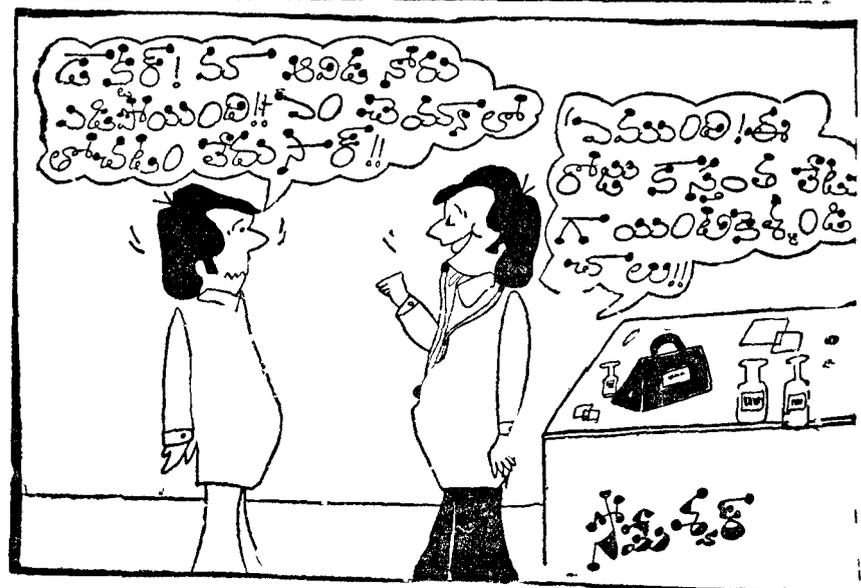
ఇకపోతే యీ పెళ్ళికి అతగాడి తలి దండ్రులు వాళ్ళకోరన్న అనుమానం గూడా

లేదు. శేషావతారం ఆ తలి దండ్రులికి ఒక్కగానొక్క కొడుకు. అతని అభిప్రాయానికి వాళ్ళు అడ్డురారు. శేషావతారం తాతగారు బోలెడు ఆస్తి సంపాదించి పెట్టి పోయారు. శేషావతారం తండ్రిగారు దాన్ని రెట్టంపు చేశారే గాని ఖర్చుపెట్టలేదు. ఈ ఆస్తి అంతటికీ ఏకైకవారసుడు శేషావతారం. అందు చేత శేషావతారం చిన్నప్పటి నుండి అల్లారు ముద్దుగానే పెరిగాడు. అతని మాటలకి ఆ యింట్లో అడ్డులేదు. పైగా అతని పట్టు భల్లూకపు పట్టని ఆ తలిదండ్రులికి బాగా తెలుసు. పైగా శేషావతారం ఏ పని చెయ్యదలచుకున్నా ధైర్యంగా ముందుకి వెళ్ళడమే గాని వెనుకంక వెయ్యడం అలవాటు లేదు.

అందుచేత అతగాడి నిర్ణయాన్ని విన్నప్పటి నుండి నాకు బెంగ పట్టుకుంది. సరస్వతి నా కెంత దగ్గరో శేషావతారం కూడా నా కంత కావలసిన వాడు. మేమిద్దరం బాల్య స్నేహితులం. వాడికి అన్యాయం జరిగితే నేను సహించలేను. నా చెల్లెలి క్షేమం కోసం నా స్నేహితుడికి అన్యాయం చెయ్యాలంటే నా మనసు వాళ్ళకోవడంలేదు. ఈ సమస్య నాకు తెగిన సమస్యగానే తయారైంది. ఎంత ఆలోచించినా యీ సమస్యకు సవ్యమయిన పరిష్కారం దొరకలేదు.

చివరికి యీ రహస్యాన్ని శేషావతారానికి తెలియపరిచి వాడి నిర్ణయాన్ని మార్చడానికే నిశ్చయించు కున్నాను.

నేను స్నానసానాదులు ముగించుకుని శేషావతారం ఇంటి వద్దకి చేరుకునేసరికి

రాత్రి తొమ్మిది దాటింది. పని పిల్ల పాఠశాలి కాంపాడు గేటు దగ్గర ఎదురైంది. నా గుండె దడ దడ లాడింది. పాఠశాలి మా బాబాయి ఇంట్లో కూడా పాచిపని చేస్తూంది. ఈ యింటి విషయాలు ఆ యింటికి ఆ యింటి విషయాలు యీ ఇంటికి చేర వెయ్యడంలో యిలాంటి మనుషులు స్థానిక వార్తా పత్రికల్లా పని చేస్తారు. శేషవతారం మా మిత్ర బృందం సమక్షంలో ప్రకటించిన నిర్ణయం యీ పాటికి మా బాబాయి చెవిదాకా వెళ్లి వుంటుంది. శేషవతారం మళ్ళీ తన నిర్ణయాన్ని మార్చుకున్నాడని తెలిస్తే, దానికి కారకుణ్ణి నేనేనని బాబాయి నన్ను అనుమానించవచ్చు. ఈ వేళప్పుడు నేను శేషవతారాన్ని కలుసుకోబోతున్న విషయం పాఠశాలి బాబాయికి తప్పకుండా చేరవేస్తుంది. ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడం ?

ఓక్కొక్కణం తటాపటాయింది అడుగు ముందుకే వేశాను.

నేను మేడమీదికి చేరుకునేసరికి శేషవతారం గది తలుపులు బార్లా తెరిచివున్నయ్. లోపల దీపం వెలుగుతోంది. శేషవతారం నైట్ గౌను ధరించి, కాళ్ళు రెండూ టీపాయ్ మీదికి బార చాచి, సోఫాలో బారగిలవడి, సిగరెట్టు కాలుస్తూ స్పోర్ట్స్ మేగజైన్ కాబోలు తిరగెస్తున్నాడు. నన్ను చూడగానే, "కమిన్ మై బోయ్! కమిన్!" అంటూ టీపాయ్ మీంచి కాళ్ళు తీసి, చేతనున్న మేగజైన్ ను టీపాయ్ మీదికి విసిరి సర్ది కూచున్నాడు.

వేసు వాడి కెదురుగా మరో సోఫాలో కూచోగానే "కమాన్, హాట్!" అంటూ

ఓ టి కు ం డ లు

టిపాయ్ మీదున్న సిగరెట్టు పాకెట్టునీ అగ్ని పెట్టెనీ ముందుకి తోశాడు.

నేను సిగరెట్టు వెలిగించుకుని గట్టిగా ఓ దమ్ము లాగి గాల్లోకి వదలుతూ "నీతో మాట్లాడాలి" అన్నాను.

"ఏమిటో అది?" అన్నట్టు క్వశ్చెన్ మార్కు ముఖం పెట్టాడు శేషవతారం.

"సరస్వతి పెళ్లి విషయం!" అన్నాను ముక్తసరిగా.

"చెప్పానుగా! నేను తయారుగానే వున్నాను-సరస్వతి అంగీకారం కూడా తీసుకోవాలిగా?" అన్నాడు.

"సరస్వతికేం? తప్పకుండా అంగీకరిస్తుంది. నీ విషయమే నేను తేల్చుకోవాలి! - నీవు బాగా ఆలోచించుకునే యీ నిర్ణయానికి వచ్చావా?"

శేషవతారం నవ్వాడు "అనుకున్న పని చేసెయ్యడమే గాని ఆలోచిస్తూ కూచోవడం నాకు చేతికాదు. ఈ విషయం మీ కందరికీ తెలుసు!" అన్నాడు.

"అది కాదు" విషయం ఎలా చెప్పాలో తోచక నసీగాను. "నీకో రహస్యం చెప్పాలి!"

"ఏమిటో అది?"

"సరస్వతి యిప్పుడు వొట్టి మనిషి కాదు" గొంతు తగ్గించాను.

"అంటే?" శేషవతారానికి అర్థం కాలేదు.

"నెం తప్పింది!"

"ఓకే అంతేనా? ఇంకేమో అనుకున్నాను"

తేలిగ్గా వూపిరి వీల్చి చేతనున్న సిగరెట్టు పీకని ఆమ్ల టేలో నొక్కేశాడు.

"ఇప్పుడు చెప్ప! నువ్వు సరస్వతిని చేసుకునేందుకు సిద్ధంగానే వున్నావా?"

శేషవతారం నాకేసి చిత్రంగా చూసి వకపకా నవ్వేశాడు. "సరస్వతి నెం తప్పినంత మాత్రాన నా నిర్ణయం ఎందుకు మార్చుకోవాలి? సరస్వతి కన్యకాడు. వయసులో వున్న విధవ. అలాంటి మనిషి కాలు జారడం ఆశ్చర్య వదలిసిన విషయమేమీ కాదు" అన్నాడు.

నాకు మతి పోయింది. శేషవతారం యీ విషయాన్ని ఇంత తేలిగ్గా తీసుకుంటాడనుకోలేదు.

"అది కాదురా! సరస్వతి రేపు కంటుం దనుకో! ఆ బిడ్డని నువ్వు నీ సంతానంగా స్వీకరించగలవా?" అని ప్రశ్నించాను.

"ఏం? ఎందుకు స్వీకరించను? సరస్వతి నాదయితే, ఆమె కన్నబిడ్డ నాది కాదా? కుంతి కన్న బదుగుర్ని తన కన్న కొడుకుల్లా స్వీకరించలేదా సాండురాజు?"

నా బుర్ర మరోసారి గ్విరున తిరిగింది.

ఎక్కడి కెక్కడ ముడి పెట్టాడు? ఈ మాట అనడానికి ఎంత సంస్కారం కావాలి! - ఎంత విశాల హృదయం కావాలి! - ఎన్ని గుండెలుండాలి! - ఇంత నిశితంగా ఆలోచించగల శేషవతారం మా మిత్రబృందం దృష్టిలో బుద్ధావతారమా?

కొందరు అడ్డమైన సమస్యల నన్నింటినీ నెత్తిన వేసుకుని తెగ ఆలోచిస్తారు. తాము వాటిని ఆచరణలో పెట్టినా - పెట్టక పోయినా నలుగురిచేతా ఆలోచనాపరులుగా

ఇదిమీకు చాలాఉపయోగం

మానవత్వ వ్యవహారాలకు వ్యవహారదర్శిని అనే తెలుగుపుస్తకం చాలాఉపయోగం. అందులో ఏదైనా ఆస్తి కొనేటపుడు తమకోవలసిన జాగ్రత్తలు, ఏదైనా ఉత్పత్తి, వ్యాపారం చేయాలంటే, దేనికేవరి వద్ద ఎలా వైసెస్తు తమ కోవాని, ఇంధనాలు, ఇవాహ, ఏడాకులని బంధనలు, స్త్రీపురుషుల ఆస్తి హక్కులు, ఎవరోతనైనా ప్రమాదం రాబోత పోవసరక్షణను ఎవరోతనైనా ప్రభుత్వ ఉచిత ఇండస్ట్రీలను పొందటానికి ఎవరోతనాధారంగా వ్రాసిపంపుకోవాని, నోట్లు, దస్తావేజులు, ఒప్పందాలు, పత్రాలు, పిటిషన్లు, ఫిర్యాదులు, ఉత్తరాలు ఎలా వ్రాయాలి వాటివిధ నమూనాలు, అనేక చట్టాలవివరాలు ఇలాంటివెన్నో మీకు ఉపయోగపడేలా తెలిసలా వ్రాయబడ్డాయి. 300 పేజీల పుస్తకం. ధర రూ. 12. పోస్టు ధరలదనం. దేశ సేవ ప్రచురణలు, 2. ఇందిరానగరు, వెంగళరావు నగరు వద్ద, హైదరాబాదు - 500890 కు ఉత్తరం వ్రాసి మీకు ఉపయోగానికోపుస్తకం వి.పి. పోస్టు ద్వారా పొందండి

గుర్తింప బడడానికి, తమ ఆలోచనల్ని మాటల్లోకి మార్చి నలుగురి నెత్తినా రుద్దడానికి ప్రయత్నిస్తారు. మరికొందరు అత్యవసరమైతే ఆలోచించరు. తమ ఆలోచనల్ని రహస్యంగా ఆచరణలో పెట్టేసి అందర్నీ ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేస్తారు. వీళ్లు ఎప్పుడో తప్పబడతారు. వీళ్లకి ఎవరి మెప్పు అవసరం లేదు. ఈ రెండవ శ్రేణికి చెందినవాడే శేషవతారం! -

వాణ్ణి ఎలా అభినందించాలో తేలిక అమాంతం కాగలిగేసుకుని "ఓ రేయ్ శేషూ! మవ్వ మా లాంటి నగలు మనిషివి కావురా. మా కంటే ఎంతో ఎత్తుకి ఎదిగిపోయావు సుమా!" అన్నాను.

"ఓరేయ్! నన్ను మరి అంత ఎత్తుకి ఎత్తేయకు, అక్కడ్లించి జారితే నడుము విరగ్గలదు!" అంటూ నవ్వేశాడు శేషవతారం.

* * *

మరుసటిరోజు ఉదయం తొమ్మిదింటి కల్లా స్నానానాడులు ముగించుకుని బాబాయి గారింటికి బయలుదేరాను.

శేషవతారం సరస్వతిని చేసుకునేందుకు ముందు కొవ్వాడని, వాడి తలిదండ్రులు కూడా యీ పెళ్లికి సుముఖంగానే వున్నారని అప్పటికే విధంతా పొక్కిపోయింది.

నేను బాబాయి యింటికి వెళ్లేసరికి బాబాయే స్వయంగా ఎదురొచ్చి నన్ను లోపలికి ఆహ్వానించారు. అప్పటికే యీ వార ఆయన చెవిదాకా వెళ్లి వుంటుంది. చాలా హుషారుగా కనిపించారు. నా గొంతుక విసగానే పిన్ని కూడా నవ్వుతూ ఎదురొచ్చింది. సరస్వతి మాత్రం సిగ్గుతో నా ముఖం చూశేక కాబోయినా కంట బడకుండా పెరట్లోకి పారిపోయింది.

"శుభస్య శీఘ్రం అన్నారు. ఈ వెలాఖరులో మంచిముహూర్తాలున్నాయట. ఆ శుభకార్యం కూడా నీ చేతుల మీదుగానే కానిచ్చేయరాదా?" అన్నారు బాబాయిగారు.

"సరస్వతి యిష్టం కూడా తెలుసుకోవాలిగా?"

"దాని మొహం! దానికి యిష్టయిష్టాలు కూడానా? మన యిష్టమే దానిష్టం కూడాను. ఆయనా అనుమానం ఎందుకు? అన్నయ్యని నీవే అడిగి తెలుసుకోవచ్చుగా?" అంది పిన్ని.

"అలాగే" అంటూ తిన్నగా సరస్వతి గదికేసి బయలుదేరాను.

గది తలుపులు రెండూ బాల్కనీ తెరిచి వున్నయ్. కాని సరస్వతి గదిలో లేదు. మంచం పక్కన టీపాయ్ మీద శ్రీదేవిగారి 'కాలాతిత వ్యక్తులు' నవల కనిపించింది. మంచమీద కూలబడి నవల చేతిలోకి తీసుకుని పేజీలు తిప్పసాగాను. పుస్తకం లోంచి ఏదో ఫోటో క్రింద పడింది. ఫోటోని చేతిలోకి తీసుకున్నాను. నాకు చిన్న షాక్ తగిలినట్టుయింది. బుర్ర పనిచెయ్యడం ప్రారంభించింది.

ఫోటోని పేజీల మధ్య దాచి, పుస్తకాన్ని టీపాయ్ మీద పెట్టి, మంచమించి లేచి గదిలోంచి బయటికి నడిచాను.

"అమ్మాయి బాత్ రూము కెళ్ళినట్లుంది. వస్తుంది కూచో!" అంటూ ఎదురైంది పిన్ని.

"ఫరవాలేదు, మళ్ళీ వస్తాను. అర్జంటుగా నేనొక మిఠుణ్ణి కలుసుకోవాలి!" అంటూ ఇంట్లోంచి బయటపడి వీధిలోకి చేరుకున్నాను. బుర్ర తీవ్రంగా పనిచేస్తోంది.

సరస్వతికి వంతొమ్మిదేళ్లు పూర్తయినా యిప్పటి వరకూ నా దృష్టిలో ఆమె యింకా చిన్నపిల్లే. అభం శుభం తెలిసి వొట్టి అమాయకురాలు. చాలా పిరికిది కూడాను.

కాని నేనామెను పొరబాటుగా అంచనా వేసుకున్నానని యిప్పుడనిపిస్తోంది. ఆమె పైకి అలా కనిపించినా వయసుకు తగ్గ ఆలోచనూ, అవి ఫలించడానికి వెయ్యవలసిన ప్రయత్నాలూ ఆమె కున్నయ్.

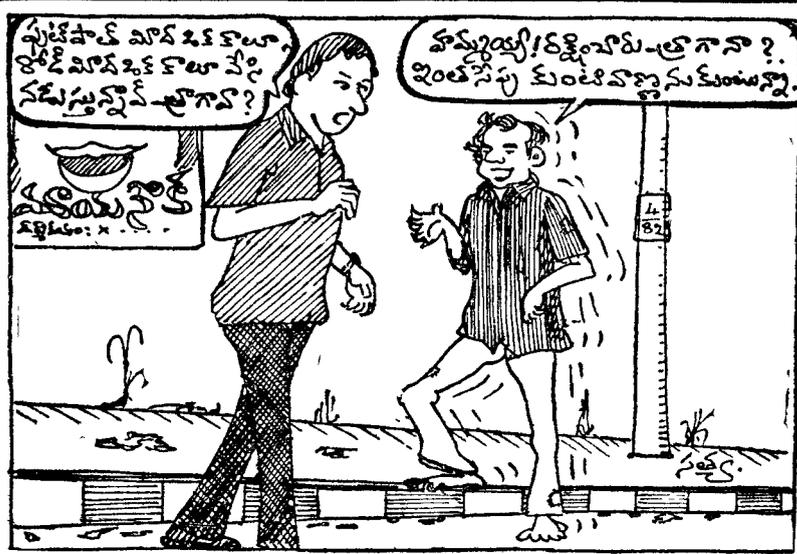
సరస్వతి వెల తప్పిందని తెలిసి కూడా శేషవతారం ఆమెను పెళ్లాడడానికి వెనుకంబ వెయ్యలేదంటే కారణం యిప్పుడర్థమవుతోంది.

సరస్వతి, శేషవతారం వరస్పరం ప్రేమించు కుంటున్నారు. శేషవతారం ప్రేమ కానుకగా బహూకరించిన అతని ఫోటోని సరస్వతి ప్రాణాపదంగా తన వద్ద దాచుకుందంటే, ఆ యిద్దరి మధ్య కొంత గ్రంథం కూడా నడిచి వుండొచ్చు.

ఏది ఏమైతేనేం? సరస్వతి జీవితం బాగుపడడమే నాకు కావలసింది!

ఓ శుభ ముహూర్తాన వెలుగోపాంస్వామి దేవాలయంలో, సంఘ సంస్కర్తలు గా చలామణి అవుతోన్న పురప్రముఖుల సమక్షంలో సరస్వతి శేషవతారంలు దంపతులయ్యారు. పెళ్లయిన వారం రోజులకి శేషవతారం భార్యను వెంట బెట్టుకుని 'హనీమూన్' కంటూ బయలుదేరాడు. మా మిత్ర బృందంలోని సభ్యులందరూ వాళ్ల వెంటబడి స్టేషన్ దాకా వెళ్లి దంపతులద్దర్నీ రైలెక్కించి మరి తిరిగి వచ్చారు. హనీమూన్ కెళ్లిన దంపతులు మూడు మాసాలు దాటుతున్నా యింటికి తిరిగి రాలేదు.

ప్రస్తుతం వాళ్లు ఎక్కడున్నదీ తెలియ పరుస్తూ, అంత క్రితం వాళ్లు తిరిగిన ప్రదేశాలూ- అక్కడి వింతలూ విశేషాలూ వర్ణిస్తూ వారానికో వుత్తరం, నాకో- వాళ్ల నాన్నగారికో వ్రాశేవాడు శేషవతారం. ప్రస్తుతం వాళ్లు దక్షిణదేశ యాత్ర ముగించుకుని, మద్రాసు చేరుకున్నారు.

వారం రోజుల్లో యింటికి చేరుకోవచ్చునని, నాలుగోనెల మొదటి వారంలో కాబోలు నాకు వ్రాశాడు. వాళ్లు ఇల్లు చేరుకునేలోగా ఆఫీసు పనిమీద నేను ఢిల్లీ వెళ్లవలసి వచ్చింది. ఢిల్లీ నుండి నేను ఇల్లు చేరుకునేందుకు మూడు మాసాలు పట్టింది. అంటే నేను ఆ దంపతుల్ని చూచి ఏడు మాసాలు దాటు లోంది.

నేను ఢిల్లీ నుండి ఇల్లు చేరుకున్న రోజే స్నానసానాదులు ముగించుకుని ఒక గంటసేపు రెస్టు తీసుకుని శేషావతారం ఇంటికేసి బయలు దేరాను. అప్పటికే సూర్యుడు ఎర్రగా నిట్టూరుస్తూ పడమటి కొండల్లోకి జారు కుంటున్నాడు. ప్రేయసీ ప్రియులు సరదాగా ఏ సినిమాకో షికారుకో బయలుదేరే సమయం. ఈ వేళప్పుడు నేను వాళ్లను కలుసుకోగలవో లేనో అన్న అనుమానం తలెత్తింది. నా అనుమానం వొట్టిది కాలేదు. నేను వాళ్లింటి ముందు రోడ్డు మీదకు చేరుకునేసరికి శేషావతారం, సరస్వతీ ట్రవేగా డ్రెస్వెఅయి కాంపాండు గేటు దగ్గర దర్శనమిచ్చారు. నేననుకున్నంతా అయింది. ఆ సమయంలో వాళ్లని 'డిస్టర్బ్' చెయ్యడం యిష్టంలేక వాళ్ల కంట బడకుండా వెనక్కి తిరిగి వెళ్లి సోదామనుకుంటుండగా, "హలో మైడియర్! కమాన్" అంటూ ఒక్కవూరుకున రోడ్డుమీదికి చేరుకుని గట్టిగా వాటేసుకున్నాడు శేషావతారం.

"ఢిల్లీ నుండి ఎవ్వడొచ్చావ్?" అని ప్రశ్నించాడు.

"మధ్యాహ్నమే దిగబడ్డాను... ఇంతకీ మీ రెక్కడికో బయలుదేరినట్టున్నాడ?"

"అవును. కళామందిరంలో ఏదో కొత్త పిక్చర్ ఆడుతోందట. మీ చెల్లాయ్ ప్రపోజిట్ పెడతే మనం దాన్ని గ్రాంట్ చేసేశాం. మాతోబాటు నువ్వు రారాదూ సినిమాకి?"

"నోనో! నే నెండుకూ మీ మధ్య-పానకంలో పుడకలాగా? మీరు వెళ్ళిరండి! మళ్ళీ కలుస్తా!" అంటూ వెనక్కి తిరిగి బోయాను.

"లాభంలేదు. ఏడునెల్ల తరువాత కనిపించిన మిత్రుణ్ణి వాదిలేసి సినిమాకెళ్లడమేమిటి? సినిమాకేం? మరెవ్వడైనా చెళ్ళొచ్చు! ఈ నాటికి నూ ప్రోగ్రాం వాయిదా వేసుకున్నట్టే!" అంటూ పక్కకి తిరిగి "ఏమంటావ్?" అన్నట్టు సరస్వతీకేసి చూశాడు శేషావతారం.

ఓ.టి.కుండలు

"అవునంటాను. కాని ఆమాటే ముందు నేనేగనక అని వుంటే, 'మీ అన్నయ్య కోసం బంగారం లాంటి ప్రోగ్రామ్ పోస్ట్ పోస్ట్ చేసుకోవడమా? డామిట్! అదేం కుదరదు' అని మీరనవచ్చు. ముందు మీరే అన్నారు గనక పేవీలేదు" అంది సరస్వతి చిలిపిగా నవ్వుతూ.

"ఏన్నావుట్రా, మీ చెల్లాయి స్టేట్-మెంటు? ఎంతయినా నీ చెల్లెలేగా! నీ తెలివితేటల్తో కొంతయినా వుండక పోతుందా? ఏదీ తనమీద వేసుకోదు. అంతా నా నెత్తి మీదకు తోసి తేలిగ్గా చేతులు దులిపేసు

దీర్ఘాయుష్యుకు చిట్కాలు!

వృద్ధులైన వారు ఆహారం తగ్గించడం వల్ల ఎక్కువ కాలం జీవించటానికి అవకాశమున్నదని పశ్చిమ జర్మనీ పరిశోధకులు తెలియచేశారు. 55 సంవత్సరాలు పైబడిన వారు చక్కెర, క్రొవ్వులను తగ్గించాలి. ముఖ్యంగా క్రొవ్వు పదార్థాలు శరీర బరువు ననుసరించి రోజుకు ఒక కిలోగ్రాముకు 0.8 గ్రాములు మించకూడదు. సాటిన్ల కోసం ఎక్కువగా కాయ కూరలు తినాలి. తగినన్ని విటమిన్లు, రోజూ 1.5 లీటర్ల నీరు, ఇతర ద్రవ పదార్థాలు తీసుకోవాలి. ఆహారం తగ్గించడమే కాక, పోషక పదార్థాలు గల ఆహారం తీసుకోవాలి. ఆహారం బాగా నమలడం కూడా అవసరమే.

కుంటుంది!- డబ్బాల్ రైట్! లెటర్ గో బాక్స్ లు హోం!" అంటూ వెనక్కి తిరిగి ఇంటికేసి దారి తీశాడు శేషావతారం.

అందరం ద్రాయిం గు రూములోకి చేరుకున్నాం.

"రాకరాక వచ్చాడు మీ అన్నయ్య. ఇన్ని కాఫీ నీళ్లయినా బోసావా లేదా?" అన్నాడు శేషావతారం భార్యకేసి తిరిగి.

"నూ అన్నయ్యకయితే కాఫీ యేం ఖర్చు, టిఫిన్ కూడా తయారుగానే వుంది!"

"మరి, వాకైతే కాఫీ కూడా లేదన్నమాట!"

అందరం నవ్వుకున్నాం.

సరస్వతి అక్కడ్లించి కిచెన్ కేసి బయలు దేరింది ఆమె అక్కడ్లించి కదిలేదాకా ఆమెనే గమనిస్తున్నాను. సరస్వతి ముఖంలో వున్న స్త్రీ కళ కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తోంది. కాని శారీరకంగా నే నాశించిన మార్పులేమీ కనిపించలేదు. ఏడుమాసాలు దాటింది ఆమె నెలతప్పి - గర్విణీ స్త్రీ తాలూకు చిహ్నాలు కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించాలి! కానీ ఏమీ కనిపించదేం? ఏమిటి చిత్రం!

అసలేంజరిగి వుంటుంది? నలుగురోగ్ల నగుబాటుగా వుంటుందని శేషావతారం తన భార్యకు 'ఎబార్న్' చేయించాడా? ఆమెకి నెల తప్పిందని చెప్పినప్పుడు ప్రదర్శించిన నిర్లక్ష్యతా, నిర్భయమూ ఏమయింది?

ఆలోచనో ఏడ్డాను.

"ఏమిటోయ్, నిల్చునే అంత దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నావ్ ఈ మధ్య నేనూ ఆలోచించడం నేర్చుకున్నానులే. నీ సమస్యలేమిటో నాకూ చెబుదూ, నేనూ ఆలోచిస్తాను" అంటూ శేషావతారం సోఫాలో కూర్చుంటుంటే టీపాయ్ కిందనున్న యూన్ పేపరు పైకి తీశాడు.

నేనూ అతని కెదురుగా సోఫాలో కూర్చుంటూ, "మరేం, సరస్వతి పెళ్లికాక ముందే నెలతప్పిందన్నాడు, కాని ఏడుమాసాలు దాటుతున్నా ఆమెలో అలాంటి చిహ్నాలేమీ కనిపించడంలేదు" అన్నాను నా సందేహాన్ని బయట పెడుతూ.

శేషావతారం పకపకా నవ్వేశాడు. "అప్పుడు ఆ చిట్కా ప్రయోగించకపోతే మీ బాబాయి లాంటి ఛాందసుడు దిగవచ్చేవాడా? సరస్వతికి మళ్ళీ పెళ్లి అయ్యేదా?" అన్నాడు.

కొరడాతో వీపు మీద చెళ్లమని పించి నట్టయింది. "ఏమిటి? అంతా వొట్టిదేనా? మా బాబాయి దిగి వచ్చేందుకు మీ రిద్దరూ కలిసి ఆడిన నాటకమన్నమాట!" ఆశ్చర్యంగా అతని ముఖంలోకి చూశాను.

అంతక్రితమే టిఫిన్ ప్లేటూ, మంచినీళ్ల గ్లాసు పట్టుకుని అక్కడికి చేరుకున్న సరస్వతి వాటిని టిఫాయ్ మీద పెడుతూ, "ఆ నాటకానికి స్వాత్రధారుడు మీ బుద్ధావతారం బావగారే మనూ!" అంటూ ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ కిచెన్ కేసి వెళ్లిపోయింది.